

Dag 1 - donderdag 26 september

Tijd			
12.30 - 13.30	<p>Inloop met lunch</p> <p>We lunchen gezamenlijk in het Mariapark aan de Oude Markt in Sittard.</p>		
13.30 - 14.00	<p>Opening</p> <p>In de prachtige Basiliek Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart heten G40-voorzitter Paul Depla en burgemeester Hans Verheijen van Sittard-Geleen de aanwezigen welkom. Burgemeester Verheijen geeft dan ook het stokje door aan zijn collega van de stad die de eerste G40 netwerkdag van 2025 organiseert.</p>		
14.00 - 14.15	<p>Wandelen naar het voormalig V&D warehouse aan de Markt in Sittard</p>		
14.15 - 15.30	<p>Plenaire start; stedelijke transformatie en leefbare wijken</p> <p>In de 'rauwe' setting van een leegstaand warehouse vindt het gesprek plaats over stedelijke transformatie en leefbare wijken, samen met een aantal bijzondere gastsprekers. Zo hopen wij dat de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Judith Uitermark, onze uitnodiging kan aannemen om onze samenwerkingskracht op een informele manier te verkennen.</p>		
15.30 - 15.45	<p>Korte stadswandeling door de hoofdstraat naar Ligne</p> <p>We lopen door de straten waar ooit Toon Hermans liep. Langs het pand waar hij zijn eerste optreden had. Dit is ook een transitiegebied met een hoge winkelleegstand. Zo lopen we naar Ligne voor onze inspiratie gesprekken. In Ligne komen kinderen samen in de bibliotheek en studenten ontplooiën zich bij Zuyd Hogeschool.</p>		
15.45 - 16.15	<p>Ontvangst in Ligne met Limburgse vlaai</p>		
16.15 - 18.00	<p>Inspiratie gesprekken</p> <p>In het nieuwe sociaal culturele complex Ligne bieden we u inspirerende gasten en voorbeelden uit onze G40-steden voor integrale gebiedsontwikkeling en stedelijke transformatie vanuit sociaal, economisch en ruimtelijk perspectief.</p>		
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>Gesprek 1 Sunny Selwerd, een interactieve sessie over wijkvernieuwing waar fysieke, sociaal-economische en duurzame opgaven vanuit bewonersperspectief samengaan.</p> </td> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>Gesprek 2 Samen Slim, naar een gezamenlijk investeringsmodel voor gebiedsontwikkeling.</p> </td> </tr> </table>	<p>Gesprek 1 Sunny Selwerd, een interactieve sessie over wijkvernieuwing waar fysieke, sociaal-economische en duurzame opgaven vanuit bewonersperspectief samengaan.</p>	<p>Gesprek 2 Samen Slim, naar een gezamenlijk investeringsmodel voor gebiedsontwikkeling.</p>
<p>Gesprek 1 Sunny Selwerd, een interactieve sessie over wijkvernieuwing waar fysieke, sociaal-economische en duurzame opgaven vanuit bewonersperspectief samengaan.</p>	<p>Gesprek 2 Samen Slim, naar een gezamenlijk investeringsmodel voor gebiedsontwikkeling.</p>		
18.00 - 19.00	<p>Met andere ogen naar de stad kijken</p> <p>Tijdens interactieve werk-wandelsessies in de historische binnenstad en onder deskundige begeleiding, kijken we met een transitie-bril naar de stad. Daar kunnen we veel van leren, mede door af en toe een kijkje achter de voordeur te nemen. U kunt kiezen uit de volgende transitiethema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wonen in de stad • Bouwen in de stad • Cultuur in de stad • Economie in de stad • Gezondheid in de stad 		
19.00 - 21.30	<p>Diner: de 'Ronj Taofel'</p> <p>Net zoals de pelgrims eeuwen geleden deden, nuttigen we ons gezamenlijke avondmaal in de historische binnenstad van Sittard. U maakt kennis met het concept van de 'Ronj Taofel'. Bij elk van de vier gerechtenrondes hebben de gasten de gelegenheid om van tafel te wisselen en steeds met andere gasten te spreken.</p>		

Dag 2 – vrijdag 27 september

Tijd				
09.30 - 10.00	<p>Inloop</p> <p>Dag 2 vindt plaats op de Brightlands Chemelot Campus, een van de meest complexe transitiegebieden van Nederland. Chemelot loopt voorop in het circulair maken van hun bedrijfsprocessen en van hun producten.</p>			
10.00 - 10.45	<p>Plenaire opening</p> <p>G40-voorzitter Paul Depla en burgemeester Hans Verheijen van Sittard-Geleen heten alle gasten welkom. Een speciale gast draagt een actuele en prikkelende column voor en samen met Arne van Hout, directeur-generaal Openbaar Bestuur en Democratische Rechtsstaat op het Ministerie van BZK, duiden we de op Prinsjesdag gepresenteerde plannen van onze (nieuwe) regering.</p>			
10.45 – 11.00	<p>Koffie/thee en tijd om te verplaatsen</p>			
11.00 – 12.15	<p>Verdiepende thema gesprekken – ronde 1</p> <p>In parallele werksessies gaat u met elkaar in gesprek over verschillende thema's. Deze worden afgetrapt door onze gasten en inhoudelijke experts op dit thema.</p>			
	Thema 1 Ruimtelijke Puzzel	Thema 2 Serious game 'Thuis voor Iedereen'	Thema 3 Migratie, Asiel en Arbeid: Wachten of Werken?	Thema 4 Interbestuurlijke samenwerking (tot 12.30uur)
12.15 - 13.15	<p>Lunch</p>			
13.15 - 14.30	<p>Verdiepende thema gesprekken – ronde 2</p>			
	Thema 5 Pijloverleg Economie en Werk	Thema 6 Veiligheid	Thema 7 Betere perspectieven voor de jeugd in ons land, in samenwerking met onderwijs en kinderopvang	Thema 8 Impact toename thuiswonende dementerende mensen op onze wijken
14.30	<p>Plenaire afsluiting met een speciale gast en aansluitend een borrel</p>			

Toelichting op de onderdelen – dag 1 donderdag 26 september

14.15 – 15.30 **Plenaire start; stedelijke transformatie en leefbare wijken**

In de 'rauwe' setting van een leegstaand warehouse vindt het gesprek plaats over stedelijke transformatie en leefbare wijken, samen met een aantal bijzondere gastsprekers. Zo hopen wij dat de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Judith Uitermark, onze uitnodiging kan aannemen om onze samenwerkingskracht op een informele manier te verkennen.

16.15 – 18.00 **Inspiratiegesprekken**

Gesprek 1 Sunny Selwerd, een interactieve sessie over wijkvernieuwing waar fysieke, sociaal-economische en duurzame opgaven vanuit bewonersperspectief samengaan.

In deze interactieve verdieping bieden we bestuurders aanknopingspunten en handelingsperspectief om de volgende stap te zetten in een wijkvernieuwing waar de kracht van bewoners en ontwikkelkracht van wijkvernieuwingspartners optimaal worden benut. We gaan in op randvoorwaarden die nodig zijn voor de doorontwikkeling naar aardgasvrije wijken, welke rol je als bestuurder kunt nemen in voor investeringsvraagstukken en hoe bewoners eigenaarschap kunnen ontwikkelen in aardgasvrije wijken. En wat een vitale wijk economie nodig heeft en hoe je als bestuurder ondernemers ruimte kunt bieden om met ondernemerschap wijken sociaaleconomisch te versterken, wat ook kansen biedt om slimmer met ruimte om te gaan.

Minister Judith Uitermark van BZK is uitgenodigd om met ons in gesprek te gaan over de landelijke kaders die helpen om integrale wijkvernieuwing continuïteit te bieden die inwoners nodig hebben.

Nederland investeert al langer in de meest kwetsbare wijken. Ook bij gemeenten staat wijkvernieuwing hoog op de agenda. Er is steeds meer aandacht om samen te werken en te investeren in gelijke kansen. Met het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid levert het Rijk hier een belangrijke bijdrage aan.

Aan de hand van het inspirerende **Sunny Selwerd**, gaan bestuurders met de minister en met elkaar in gesprek hoe herstructurering van woningen, de aanleg van een warmtenet en inzet op gezondheid en welzijn samen kunnen gaan. Zodat bewoners eigenaarschap kunnen en willen ontwikkelen. Gezondheid en welbevinden van de bewoners is het overkoepelende uitgangspunt voor alles wat we doen bij het verbeteren van de wijk. Gezondheid betekent in dit geval zoveel mogelijk eigen regie te voeren over je leven, eigen lichaam, zorg, thuis, straat, wijk en toekomst. Vanuit dat beginsel werkt de wijkvernieuwing. Het uitvoeringsprogramma van Sunny Selwerd is daarom een combinatie van projecten die zich richten op: de openbare ruimte, woningbouw, energie, samenleven, meedoen, gezondheid, veiligheid en kansen voor kinderen.

Gesprek 2 Samen slim: Naar een gezamenlijk investeringsmodel van gebiedsontwikkeling

De samenleving is op allerlei plaatsen – ondanks de beste bedoelingen – vastgelopen in dure en verkokerde stelsels en systemen. Van mobiliteitsvraagstukken tot de energietransitie en van het sociaal domein tot het woningtekort en ruimte voor werken: overal zijn losse potjes en financieringsstromen met evenzovele begrotingen en een ruime mate van verantwoordingsbureaucratie. Het doorbreken daarvan kan leiden tot betere oplossingen, tegen minder maatschappelijke en publieke kosten, kortom: publieke winst. En dat doorbreken begint bij andere samenwerkingsvormen, andere opdrachtgevers en andere bekostigingsvormen.

De publicatie [Samen Slim, naar een maatschappelijk investeringsmodel voor gebiedsontwikkeling](#) van het Watertorenberaad is een uitnodiging om het gedachtengoed van een (breed) maatschappelijk investeringsmodel verder te brengen in de praktijk. Deze publicatie is een verdieping van twee eerdere publicaties [Schaalsprong Stad](#) en [Gebied en gemeenschap](#), gericht op het uitwerken van de bijbehorende financiële systematiek. Want met het juiste maatschappelijke investeringsmodel kan er ook daadwerkelijk integrale gebiedsontwikkeling plaatsvinden en kunnen er aantrekkelijke, klimaatadaptieve, bereikbare, betaalbare en energiezuinige woon- en werkomgevingen ontstaan.

18.00 – 19.00 Met andere ogen naar de stad kijken

Tijdens interactieve werk-wandelsessies in de historische binnenstad en onder deskundige begeleiding, kijken we met een transitie-bril naar de stad. Daar kunnen we veel van leren, mede door af en toe een kijkje achter de voordeur te nemen. U kunt kiezen uit de volgende transitithema's:

1. Wonen in de stad
2. Bouwen in de stad
3. Cultuur in de stad
4. Economie in de stad
5. Gezondheid in de stad

Toelichting op de onderdelen – dag 2 vrijdag 27 september

10.00 – 10.45 Plenaire opening

G40-voorzitter Paul Depla en burgemeester Hans Verheijen van Sittard-Geleen heten alle gasten welkom.

Een speciale gast draagt een actuele en prikkelende column voor en samen met Arne van Hout, directeur-generaal Openbaar Bestuur en Democratische Rechtsstaat op het Ministerie van BZK, duiden we de op Prinsjesdag gepresenteerde plannen van onze (nieuwe) regering.

Nadere informatie volgt nog.

11.00 – 12.15 Verdiepende thema gesprekken – ronde 1

In parallelle werksessies gaat u met elkaar in gesprek over verschillende thema's. Deze worden afgetrapt door inhoudelijke experts op het gebied van dit thema.

Thema 1 Ruimtelijke Puzzel

We gaan met elkaar in gesprek over de ruimtelijke puzzel. In juni 2024 presenteerde het rijk het voorontwerp van de Nota Ruimte waarin het ruimtelijk beeld van Nederland in 2050 wordt geschetst. Het Planbureau voor de Leefomgeving presenteerde eind mei 2024 een onderzoek over de ruimtelijke voorstellen van de provincies en komt tot de conclusie dat er nog veel werk aan de winkel is. Er moeten scherpere keuzes gemaakt worden om tot een samenhangende visie te komen.

G40-steden hebben inbreng aan de provincies geleverd voor de ruimtelijke voorstellen, en hebben die in meer of mindere mate teruggevonden in de voorstellen van de provincies. Als G40 steden willen we graag ook in het vervolg een inbreng leveren aan het leggen van de ruimtelijke puzzel. Daarover gaan we in gesprek als steden en met het ministerie.

Thema 2 Serious game 'Thuis voor Iedereen'

In een regio waar een flink tekort aan (betaalbare) woningen bestaat, is het bieden van een thuis voor iedereen een ingewikkelde puzzel. Zeker als je de ambitie hebt om dat te combineren met de passende zorg en juiste ondersteuning. In de serious game Een thuis voor iedereen komt de praktijk op tafel. De serious game is een katalysator voor het voeren van het goede gesprek tussen betrokken partijen dat een opmaat kan zijn naar bestuurlijke afspraken in de regio. Ervaar het zelf tijdens deze deelsessie!

(In samenwerking met IPO, VNG en Provincie Zuid Holland)

Thema 3 Migratie, Asiel en Arbeid: Wachten of Werken?

'Wachten of Werken', dit vraagstuk wordt in het gelijknamige onderzoeksrapport van Platform31 geadresseerd. Platform31 presenteert een overzicht van (on)mogelijkheden rond de arbeidsparticipatie van asielzoekers. In deze gezamenlijke sessie van de themagroep Vergunninghouders en Asiel en de themagroep Sterke Keten gaan we met in gesprek over de inzichten uit het rapport en de keuzes die je als gemeente kan maken in bijvoorbeeld het vestigingsklimaat. Deze sessie is een vervolg op de plenaire bijeenkomst van de vorige bestuurlijke netwerkday over migratie.

Thema 4 Interbestuurlijke samenwerking

De regio wordt steeds belangrijker. Op de bestuurlijke netwerkdag in mei jl. spraken we over de doorwerking van 'Elke regio telt' en het hoofdlijnenakkoord. In het hoofdlijnenakkoord wordt ingezet op structureel investeren in samenwerking in de regio. Voor G40 gemeenten biedt dit belangrijke kansen; als centrumgemeente zijn de meeste G40-steden aanjager van regionale samenwerking. En kunnen zij bijvoorbeeld als trekker van het opstellen van regionale toekomstagenda's hun rol nemen. Hoe zorgen we dat we deze rol succesvol oppakken? En wat hebben we daarvoor nodig?

Dit gaan we in deze sessie verkennen. We doen dat met **Arne van Hout**, directeur-generaal Openbaar Bestuur en Democratische Rechtsstaat op het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Het onderzoek van hoogleraar **Casper van den Berg** naar bestuurlijke regionale ecosystemen levert waardevolle inzichten voor dit gesprek.

13.15 – 14.30 Verdiepende thema gesprekken – ronde 2

Thema 5 Pijloverleg Economie en Werk

Het programma van de pijler Economie en Werk zal aansluiten bij de actualiteit en wordt begin september bekend. Als het programma bekend is wordt het gepubliceerd in I-Babs.

Thema 6 Veiligheid

Informatie volgt.

Thema 7 Betere perspectieven voor de jeugd in ons land, in samenwerking met onderwijs en kinderopvang

Als G40 zijn we volop bezig met uitvoering van de Hervormingsagenda in stad en regio. Op de bestuurlijke themabijeenkomst van 1 maart is vastgesteld dat veel goed gaat, maar twijfel is op zijn plaats of we de afgesproken doelen weten te halen. Belangrijke boodschap was dat we meer met het brede onderwijsveld moeten praten. We maken hiermee een begin op 28 juni in Almere. Dan agenderen we de samenwerking met onderwijs en kinderopvang. In deze sessie in Sittard-Geleen zetten we dat gesprek voort, maar dan in aanwezigheid van vertegenwoordigers van **MBO-raad, PO-raad, VO-raad en Kinderopvang**. Binnen het kader van de geformuleerde uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord willen we samen met deze organisaties praten over hoe onze gezamenlijke agenda eruit kan zien onder het nieuwe kabinet. Welke oplossingen kunnen we de bewindspersonen van VWS en OCW bieden om de jeugd in ons land betere perspectieven te bieden? Hoe kunnen we elkaar helpen bij het beteugelen van het beroep op jeugdhulp? Met het gezamenlijk gesprek over deze en andere vragen zetten we verdere stappen in de ontwikkeling van een gezamenlijke meerjarenagenda.

Thema 8 Impact toename thuiswonende dementerende mensen op onze wijken

Het aantal ouderen en daarmee dementerende ouderen stijgt de komende jaren. In hoeverre zijn wij als centrumgemeenten hierop voorbereid? En hoe bereiden wij ons voor in onze stedelijke omgeving? Tijdens deze gezamenlijke sessie van ZJO en WWZ gaan wij onder andere met **Alzheimer Nederland** in gesprek over de dementie vriendelijke wijk. We krijgen inzicht in de inrichting van een dementievriendelijke wijk, zowel fysiek als sociaal. Aan de orde komt ook de vraag: hoe gaan wij om met onbegrepen gedrag van dementerende thuiswonende ouderen en de veiligheidsvraagstukken die hiermee annex zijn. Wat hebben dementerende ouderen, mantelzorgers en wijkgenoten nodig van de gemeente om tot een dementie vriendelijke wijk te komen?

14.30 Plenaire afsluiting

Met een speciale gast en onder het genot van een hapje en drankje, sluiten we de twee daagse gezellig af. Nadere informatie hierover volgt nog.